

8. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky D. Čaploviča na ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča podaná 31. januára 2018 vo veci stanoviska Krajského pamiatkového úradu v Bratislave

Dušan Čaplovič, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, Nám. A. Dubčeka 1, Bratislava

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevíďovania:		
31 - 01- 2018		
Číslo spisu: PREDS - 63/2018		
Listy:	/ / -	Prilohy: 1/3
RZ	ZH	LU

Bratislava 30. januára 2018

Vážený pán minister,

v zmysle čl. 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 Zákona NR SR o rokovacom poriadku Vám podávam nasledovnú interpeláciu poslanca.

Interpelujem Vás vo veci zamietavého stanoviska Pamiatkového úradu – Krajského pamiatkového úradu v Bratislave vo veci revitalizácie priestoru zariadení Mamut, v rámci predkladaného zámeru a projektu modernizácie uvedenej časti, s ponúknutými službami pre občanov, kanceláriami a bytovými priestormi tak, aby táto časť bola atraktívna a živá pre Bratislavčanov a návštevníkov Bratislavы. Projekt obsahuje aj kompromis so zachovaním časti pôvodného objektu pivárne v dobovom slohu a vybavenia interiéru (aj keď to nie je kultúrna pamiatka). Osobne som sa zúčastnil na rokovaní u generálnej riaditeľky Pamiatkového úradu PhDr. Kataríny Kosovej, ešte na jeseň minulého roku 2017, kde som uvítal návrh majiteľov a nositeľov projektu uvedenej modernizácie schátralej budovy, ktorá nie je zapísaná v zozname pamiatok. Súčasnosť objektu nevykazuje možnosti nových trendov ponúknutých služieb. Nový projekt rešpektuje v rámci požiadaviek modernizáciu prostredia, pri zachovaní pôvodného ulicového charakteru tejto časti Bratislavы z druhej polovice a konca 19. storočia a prvých decenií 20. storočia, keď tomuto priestoru dominoval, a naďalej bude dominovať Ondrejský cintorín s pochovanými osobnosťami politiky, kultúry, umenia, podnikateľskej sféry a pod. súvekej Bratislavы. Modernizačný projekt to plne rešpektuje a neuberá na význame tejto kultúrnej pamiatke, zachránenej vďaka hnutiu Bratislava Nahlas v druhej polovici 80. rokoch 20. storočia. Práve naopak, bude ho kultivovane, spoločensko-architektonický výraznejšie dotvárať.

Rozhodnutie pamiatkového úradu sa dalo prešetriť krajskému súdu, ktorý konštatoval, že zamietavé stanovisko je neadekvátnie a bez zásadných argumentov. Aj pre mňa toto stanovisko je úcelové, a pláva na vode. Rozhodujúci argument sa nesporne javí ako subjektívny. Povrchné, na odbornosti absentujúce vyjadrenia u pamiatkarov sa používajú vtedy, keď im chýbajú odborné a relevantné argumenty. Priponímam, že pamiatkari sa k uvedenému projektu vyjadrujú len preto, že budova Mamut je na okraji pamiatkovej zóny mesta, ale, opakujem, nie je ani kultúrnou a ani

technickou pamiatkou. Ak, v tomto prípade hovoria o pamiatkovej zóne, tak sa ďalej veľmi otvorené pýtam, prečo pamiatkari dovolili v srdci pamiatkovej zóny, pod bratislavským hradom zrealizovať mohutnú výstavbu komplexu Zukermandel, ktorý znehodnotil celú oblasť svojou neprimeranou zastavanosťou, výškou a tvarom, použitými stavebnými materiálmi, ktoré pripomínajú železobetónové sklenené škatule, pričom sa ich výstavbou z nábrežia stratil výhľad na dominantu mesta: Bratislavský hrad. Uvádzam, aj ďalší príklad, a to je výstavba rezidencie Bezručova.

Vážený pán minister, tieto fakty vyznievajú tak, že niekto v našom hlavnom meste môže všetko, a niekto nič, pričom dôvody takého rozhodovania pamiatkarov sú zrejmé, pamiatkari u mňa, žiaľ už dlhšie strácajú svoj, v minulosti nadobudnutý kredit.

Pripomínam, že dotknutá spoločnosť kúpila budovu, ešte v roku 1993, za trhovú cenu, s tým, že ju v budúcnosti kompletne prestavia a vytvorí jednu, v meste Bratislava, vyváženú polyfunkčnú budovu. Už pri kúpe si terajší majitelia preverili, či budova nie je kultúrnou, či technickou pamiatkou. Momentálne sa pripravuje zmena Územného plánu, aj tejto dotknutej zóny, avšak bez súhlasu pamiatkarov sa zmena nemôže uskutočniť. Zrejme budem musieť požiadať o prešetrenie, kontrolu, nielen uvedeného rozhodnutia, Najvyšší kontrolný úrad.

Vážený pán minister, je pre mňa absolútne nevysvetliteľné dogmatické stanovisko zástupcov pamiatkarov, najmä niektorých nemenovaných pracovníčok Pamiatkového úradu, i keď zástupcovia Krajského pamiatkového úradu a mesta, boli na poslednom stretnutí naklonení nielen diskutovať o už spomínanom kompromise v modernom objekte, to znamená zachovať časť priestoru pôvodného Mamuta. A je nepochopiteľné, že títo pracovníci nezastávali takéto rigidne stanoviská aj pri likvidácii už spomínaných oveľa dôležitejších pamiatok, pamiatkových komplexov, segmentov, ako aj, spomeniem ešte Pivovaru Stein, či Parku kultúry a oddychu. Bol som takmer tridsať rokov zainteresovaný do pamiatkovej starostlivosti a obnovy na Slovensku, najmä v rokoch prednovembrových a v 90. rokoch 20. storočia. Pracoval som a spolupracoval s osobnosťami pamiatkovej starostlivosti, Jánom Lichnerom, Františkom Markušom, Vendelínom Jankovičom, Imrichom Puškárom, Blankou Kovačovičovou – Puškárovou, Stanislavom Dúbravcom, z ktorých zostala, vtedy mladá, súčasná generálna riaditeľka K. Kosová, čo je jediný ešte svetlý zjav na tomto pracovisku. Boli to osobnosti, ktoré vedeli vždy rozhodnúť o dôležitosti pamiatky, a boli schopní diskutovať, počúvať. Boli to v minulosti ťažké rokovania, ale vždy sa našiel konsenzus, aj vďaka porozumeniu, citlivému prístupu a otvorenosti dialógu. Dnes už to nie je dialóg, ale monológ úradníkov, ktorí majú úrad a nedokážu sa citlivо preniesť, v predporozumení k potrebnej požadovanej modernosti, pri zachovaní historicity a kultúrnej hodnoty i urbanizmu. Chrániť, to čo si ochranu zaslúži, a nie rigidne postupovať pri nepamiatkovom objekte, objekte ohrozenom deštrukciou, a naviac v súkromnom vlastníctve, majiteľov, ktorí chcú revitalizovať priestor z vlastných investovaných zdrojov.

Vážený pán minister, prosím vstúpte do uvedeného problému v porozumení, aj s Vašimi možnosťami ku kompetenčne, do rezortu kultúry, patriacej organizácii: Pamiatkového úradu. Budem Vám pri tom nápomocný, a rád podporím také riešenie, ktoré mne, bratislavskému rodákovi, bude zodpovedať moderným trendom zmien, pri zachovaní spomínamej historicity starej Bratislavu aj pri projekte Mamut.

S pozdravom a s úctou

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Marek Maďarič".

Vážený pán

Marek Maďarič

minister kultúry Slovenskej republiky

Ministerstvo kultúry SR

Nám. SNP č. 33

813 31 Bratislava – Staré Mesto